

Vurdering af muligheder for dobbeltudbetalinger til husdyrbrugere som følge af CAP reformen

Tvedegaard, Niels

Publication date:
2004

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Tvedegaard, N. (2004). Vurdering af muligheder for dobbeltudbetalinger til husdyrbrugere som følge af CAP reformen. Fødevarøkonomisk Institut.

Notat: Vurdering af muligheder for dobbeltudbetalinger til husdyrbrugere som følge af CAP reformen.

Fødevareøkonomisk institut er af Direktoratet for FødevareErhverv blevet bedt om at se på risiko for dobbeltudbetalinger eller overkompensationer i forbindelse med reformen af EU's landbrugsstøtteordninger (CAP) der træder i kraft fra år 2005. Herunder;

1. Husdyrproducenter der i foregående år har indgået MVJ-aftale for samtidigt at anvende arealerne til "foderarealer" som basis for udbetaling af husdyrpræmier.
2. Husdyrproducenter der med årsag i en MVJ eller økologi forpligtigelse har reduceret sit husdyrhold. Disse kan ansøge om at anvende en anden referenceperiode end 2000-2002 for beregning af Fischler tillægget.

Ad 1.

For at opnå visse husdyrpræmier kræves det, at der tilmeldes et foderareal. Et foderareal er et areal hvortil der ikke kan søges hektarstøtte. Der kræves foderareal for at opnå husdyrpræmier for mere end 15 storkreaturer (SK).

Et foderareal kan være en kornafgrøde, hvortil der ikke søges om hektarpræmie. I år 2004 var hektarpræmien til korn ca. 2.444 kr. pr hektar. Arealet kunne alternativt bruges til at opnå husdyrpræmier:

Eksempler:

Handyrpræmie: $1,8 \text{ SK pr ha.} = 3 \text{ tyre} * 1.561 \text{ kr.} = 4.683 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Ammekopræmie: $1,8 \text{ SK pr ha.} = 1,8 \text{ ammekøer} * 1.488 = 2.678 \text{ kr. pr ha. foderareal.}$

Studepræmie (over 2 år): $1,8 \text{ SK pr ha.} = 1,08 \text{ stud} * 2.230 \text{ kr.} = 2.408 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Det ses således, at det især kan betale sig at framelde hektarstøtten, når der produceres tyrekalve med handyrpræmie. Når landmanden herefter skulle tage stilling til, hvilken afgrøde der kunne dyrkes med udsigt til det bedste økonomiske resultat, svarer dette til situationen efter indførsel af CAP reformen hvor græs og korn (på omdriftsarealer) får tildelt samme betalingsret. Dyrkning af græs bliver derfor en noget mere interessant afgrøde. For en landmand, der udnyttede sine omdriftsarealer til husdyrpræmier, har flere af MVJ ordningerne derfor også været mere attraktive pga., at landmanden ikke skulle fravælge hektarpræmien på arealet samt, at anvendelsen af arealet til foderareal, som grundlag for husdyrpræmierne, ikke har været påvirket af, om arealet var tilmeldt en MVJ aftale. Sidstnævnte gælder dog ikke, hvis arealet blev udtaget af drift eller hvis der blev etableret vådområde.

Oven i de oven for opstillede præmier kan der opnås ekstensiveringspræmie. Der er to størrelser af ekstensiveringspræmien, som i år 2004 udgør henholdsvis 297 kr. og 595 kr. Satsen er bestemt belægningsgraden på foderarealerne, som skal være under 1,4 SK pr hektar foderareal for at opnå den høje sats. For opnåelse af ekstensiveringspræmien er der strengere krav til afgrødevalg, da disse skal udgøres af en eller flere af følgende afgrøder; foderroer, kløver, lucerne, græs i omdrift, vikke, fodermarvkål eller græs uden for omdrift. Mindst 50 pct. af de anmeldte foderarealer, der lægges til grund for ekstensiveringspræmien, skal dog bestå af græs og tilsvarende skal minimum 50 pct. af arealet afgræsses.

Lav ekstensiveringspræmie: 297 kr.

Eksempler:

Tyrkalve: $1,8 \text{ SK pr ha.} = 3 \text{ tyre} * 297 \text{ kr.} = 891 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Ammekøer: $1,8 \text{ SK pr ha.} = 1,8 \text{ ammekøer} * 297 \text{ kr.} = 535 \text{ kr. pr ha. foderareal.}$

Studepræmie (over 2 år): $1,8 \text{ SK pr ha.} = 1,08 \text{ stud} * 2 * 297 \text{ kr.} = 642 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Høj ekstensiveringspræmie: 595 kr.

Eksempler:

Tyrkalve: $1,4 \text{ SK pr ha.} = 2,3 \text{ tyre} * 595 \text{ kr.} = 1.368 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Ammekøer: $1,4 \text{ SK pr ha.} = 1,4 \text{ ammekøer} * 595 = 833 \text{ kr. pr ha. foderareal.}$

Studepræmie (over 2 år): $1,4 \text{ SK pr ha.} = 0,84 \text{ stud} * 2 * 595 \text{ kr.} = 1.000 \text{ kr. pr ha. foderareal}$

Hvis landmanden for at kunne hæve ekstensiveringspræmie skal inddrage jord til græs, der ellers er blevet dyrket korn på, så kan de opnåede ekstensiveringspræmier pr hektar foderareal ses som det beløb, landmanden får ud af at lægge om fra dyrkning af korn til dyrkning af græs. Hvis landmanden kunne bruge et tilmeldt MVJ areal som grundlag for at hæve ekstensiveringspræmien, så har MVJ forpligtigelsen derfor været særlig attraktiv.

Efter indførsel af CAP vil den *isolerede* betragtning, om det kan betale sig at omlægge et givet areal fra dyrkning af korn til dyrkning af græs, se anderledes ud. Dette skyldes, at græsarealerne ikke længere skal danne grundlag for udbetaling af ekstensiveringspræmien, da ekstensiveringspræmien afskaffes. Derfor er det sandsynligt, at der vil være situationer, hvor en landmand kunne ønske at afbryde en MVJ forpligtigelse med græs og igen starte dyrkning af korn. Dette kunne være tilfældet, når ovenstående ekstensiveringspræmier pr hektar foderareal (535 kr. – 1.368 kr.) har indgået som en indirekte indtægt fra arealet ved fx at omlægge fra dyrkning af korn til dyrkning af græs under en MVJ forpligtigelse.

Den overordnede økonomi på bedriften vil dog næppe forværres for landmanden, da han stadigvæk vil modtage de afkoblede husdyrpræmier.

Landmænd der har brugt foderarealer som grundlag for husdyrpræmier, og som evt. har indgået en MVJ aftale, hvor et omdriftsareal lægges om til vedvarende græs, vil få en højere afkoblet støtte pr hektar, da disse landmænd både får husdyrpræmierne samt det høje enhedstilskud til arealer i omdrift. **Det samme vil dog være tilfældet for landmænd, der har anvendt græsarealer i omdrift som grundlag for at modtage husdyrpræmier.**

Endelig skal det understreges, at det har været almindelig praksis, at landmænd har lejet foderarealer (fx. arealer med vedvarende græs), der ellers ikke blev anvendt som grundlag for udbetaling af husdyrpræmier. Det skal også understreges, at de opstillede husdyrpræmier har været nødvendige for at få en rentabel økonomi i husdyrproduktionen.

I de tidligere beregninger af tilskudssatser i de eksisterende MVJ forpligtigelser er der ikke indregnet, at MVJ arealerne kan anvendes som grundlag for udbetaling af husdyrpræmier.

Overordnet er der ikke grund til at antage, at der *i forhold til praksis i dag*, vil ske betydelig overkompensation efter indførsel af CAP reformen til husdyrbrugere, der har benyttet sig af MVJ ordninger.

Ad 2

Landmænd som har indgået en MVJ / økologiforpligtigelse kan som overgangsregel ansøge om at anvende en anden referenceperiode end år 2000-2002 for beregning af "Fischler tillægget".

Der vil være bedrifter, hvor en MVJ- eller økologiforpligtigelse har betydet en nedgang i besætningsstørrelsen, som følge af krav om lav belægningsgrad eller en mindre produktion af foder. Hvis sådanne ændringer er gennemført vil det normalt være som følge af økonomiske fordele eller pga., at landmanden har haft ønske om at nedtrappe sin produktion fx. pga. alder. En MVJ- eller økologiforpligtigelse er normalt på minimum 5 år. Hvis besætningen i hele denne periode har været reduceret, har landmanden ikke nødvendigvis kunnet forvente at kunne udvide besætningen efterfølgende. Dette vil kræve godkendelse fra kommune og amt.

Indgåelse af en økologiforpligtigelse har normalt for mælkeproducenter næppe medført en nedgang i besætningen, da bedriftens mælkekvote normalt vil blive udnyttet. Derimod har de økologiske mælkeproducenter i højere grad købt eller forpagtet mere jord til produktion af foder. I dette tilfælde vil der derfor ikke være incitament til at anvende anden referenceperiode.

For bedrifter med ammekvæg vil en reduktion i besætningen normalt næppe være betydelig, da disse bedrifter ofte i forvejen drives ekstensivt.

For bedrifter, der som konventionelle har produceret tyrekalve, kan der være sket betydelige ændringer ved omlægning til økologisk drift. Det skyldes, at produktion af økologiske tyrekalve ikke er udbredt. Når en sådan omlægning af driften er sket pga. økonomisk optimering, stilles landmanden særligt gunstigt, når denne kan vælge en anden referenceperiode. Omvendt kan der argumenteres for, at hvis landmanden havde ventet med omlægningen til efter år 2002, ville han måske have modtaget højere afkoblede husdyrpræmier.

Det er vanskeligt overordnet at vurdere i hvilken grad, der kan forekomme dobbeltudbetalinger som følge af den fleksible referenceperiode, hvis der har været en

MVJ- / økologiforpligtigelse. Det er dog sikkert, at landmændene stilles særligt gunstigt, når der kan vælges mellem referenceperioder.